

TUỜNG NIỆM

Quách Thị Trang

N GÀY 25 tháng 8 năm 1963 chị Quách thị Trang một nữ sinh đã ngã gục trong một cuộc biểu tình do sinh viên tổ chức để chống lại chế độ độc tài thối nát Ngô đình Diệm.

— Cái chết của chị Trang là một điều hãnh diện cho chúng ta nhưng mỗi người trong chúng ta, nhân ngày giỗ đầu của chị, nên lại kiểm điểm lại xem mình có xứng đáng với sự hãnh diện đó không. Chúng ta chỉ xứng đáng là bạn bè của chị, chúng ta chỉ có quyền hãnh diện về cái chết của chị, nếu chúng ta không quên lý do cuộc tranh đấu của chị, lý do sự hy sinh của chị. Và cách hay nhất để tưởng niệm đến chị và tiếp tục cuộc tranh đấu đó, là tiếp tục cuộc hy sinh nếu cần, để lý tưởng đấu tranh của chị chóng đạt thành.

— Chị Trang chết đi không phải chỉ để chống sự đàn áp Phật giáo của tập đoàn Ngô đình Diệm, chị Trang chết đi không phải để thay tập đoàn Ngô đình Diệm.

— Chị Trang đã chết trên con đường chống thối nát, bất công và độc tài.

Vậy mà từ ngày chị Trang chết đến giờ chúng ta đã làm gì để xứng đáng là bạn bè của chị?

— Bỏ ra ngoài những việc làm cao cả của sinh viên và học sinh trước ngày 1-11-63 những việc làm tiếp tục phát huy tinh thần cái chết của chị. Chúng ta thấy rằng sau ngày 1-11-63 chúng ta đã gần như quên hẳn mục tiêu tranh đấu của chị.

— Nếu có một hành động nào xứng đáng với cái chết của chị Trang thì phải nói đến hành động của sinh viên và học sinh trong đêm 20-7-64 và cuộc họp báo chiều ngày 22-7-64 của Tổng hội Sinh viên Sài Gòn. Hai việc làm đó đã làm sống lại tinh thần vùng dậy của sinh viên Sài Gòn cách đây gần một năm. Tuy nhiên hai việc làm trên chỉ là mới bắt đầu lại để kỷ niệm cái chết của chị Trang cũng như kỷ niệm ngày vùng dậy 23-8-64 của sinh viên Sài Gòn, chúng ta nên tiếp tục tranh đấu theo chiều hướng đó, phương cách duy nhất để thỏa mãn vong hồn người bạn quá cố.

PHẠM VĂN LƯƠNG